

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і грават. свят) о 5-й годині по полудні.

Редакція і Адміністрація: улица Чарнецького ч. 12.

Листа приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за вложеном оплати поштової.

Рекламації незапечатані вільні від оплати поштової.

Передплата у Львові в агенції дневників пасажа Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінції:

на цілий рік К. 4 86
на пів року „ 2 40
на чверть року „ 1 20
місячно „ — 40

Поодинокое число 2 с.
З поштовою пересилкою:

на цілий рік К. 10 80
на пів року „ 5 40
на чверть року „ 2 70
місячно „ — 90

Поодинокое число 6 с.

Вісті політичні.

(Чеські виборчі відозви. — Уряд для будови водних доріг — Програма нового президента Сполучених Держав).

Два найбільші чеські сторонництва Молодечехи і Старочехи видали з нагоди виборів відозви. Виборча відозва Старочехів накликає до сильної солідарности всіх чеських сторонництв, понеже становиско ворогів чеського народа против него стало далеко нагальнішим. Відозва кладє натиск на сильне обставане при державнім праві і накликає до культурного розвитку чеського народа, до зміни сеймової ординації виборчої і санації краєвих фінансів за допомогою процентного уділу краю у всіх державних доходах з виімкою мит. — Виборча відозва Молодечехів каже, що чеський нарід мусить довести свої виборами, що остає вірним в жаданю єдності і неподільности чеського королівства та не допустить, щобі краї чеської корони чи політично, чи економічно мали звязати ся з Німеччиною, а кожде змагане в сім напрямі готов поборювати як зраду краю. Противно, чеський нарід мусить заманіфестувати, що краї чеської корони мають право до самостійного істнованя в звязи з габсбурскою монархією і що ніколи не залишить борби за таке правно-державне становиско, відповідаюче правам краю і інтересам держави, а яке може становити заперу против великонімецького залыву. Так само мусить доказати чеський нарід, що жадане, щобі чеський язык в публичнім державнім життю користав з рівноправности, має

повне оправдане. Відозва усправедливляє компроміс з иншими чеськими сторонництвами і висказує жалє, що межі сільске населене понесено розгар руху, який его відводит від народної єдности. Вказуючи на послідню сесию державної ради, підносить відозва сильну волю в діланю на користь економічних інтересів, не спускаючи з ока великих цілей чеської політики. Вкінці звертає увагу відозва на постулят розширеня краєвої автопомі, вольнодумні погляди сторонництва і віроісповідну толеранцію та кінчить, що чеська квестія не є вже домашню справою держави: „Всі, що розуміють небезпечність пангерманізму, бачать в побіді чеської справи найпевнішу гаранцію удержаня держави і міжнародної рівноваги в Европі“.

На суботній раді кабинетовій ухалено організацію уряду для будови доріг водних, котрий випадає зовсім аналогічно давнішим генеральним дирекціям залізниць. Після того отже проекту утворить ся у Відни центральна дирекція і дві окремі дирекції краєві: одна з осідком у Львові а друга в Празі. — Начальником центральної дирекції у Відни буде вищий урядник в IV ранзі, а управителі дирекцій краєвих будуть мати рангу VI. Яко кандидатів на центрального директора називають: радника двору Гілінґера з міністерства торгівлі, радника будівництва проф. Ельвайна і інженера цивільного Гунеша. Найімовірніше буде іменованій перший з тих кандидатів, котрий дуже заслужив ся jako автор каналових проектів, предложених раді державній. — Звістно, що при тім уряді буде ще окрема прибічна рада, котрої президентом має стати молодоческий посол Кафтап а віцепрезидентом бувший посол др. Русе.

Політичні кружки заняті тепер питанням, яке становище займе новий президент Сполучених Держав північної Америки супротив других американських держав і цілого цивільного світа. А під тим вглядом найбільше інтересована Німеччина, що визвала всіх на біій звістним проектом мирової тарифи. Тому Німці не дуже симпатично споглядають на нового президента і побоюють ся, що готов дуже пакостити Німцям. — В надзвичайній раді міністрів, що відбула ся оногоди в Буфалло, президент розвинув свою програму і вразно зазначив потребу перекопаня каналу між Атлантичким а тихим океаном. По его гадці, американський промисел мусить собі здобути як найширші заграничні ринки, і з всіми європейскими державами рівномірно трактувати справу торговельно-митових договорів. Він хотів би уникнути всяких воєн митових, увести безпосередне получене торговельне між побережем північної Унії а полудневою Америкою і через вибудоване каблів межі Америкою а Філіпінами і Гавайскими островами. — Уже з тих уривочних вістий о програмі Русевелта видно, що інтереси Америки а Німеччини дуже розходять ся, і в своїм часі готово прийти до поважних ріжниць між представителями обох суперечних собі напрямів, тому то німецькі політики не без рації заперкоєні.

ЕРАЗМОВІ КИШЕНІ.

(З німецького — Оттона Ернста.)

Еразм, то, бачите, мій син. А мушу наперед сказати, що він здоров і збудований нормально. Але коли він убравий, то его ноги в горі, від часу до часу, роблять ся страшно грубі, ніби напухають з боків. Коли так вже досить згрубнуть, то моя жінка приходить тогди звичайно дуже урадована, та каже: Чуєш, треба вже раз хлопцеві повибирати з кишень, бо в них вже призбирав ся цілий музей.

Можу припускати, що мої читателі знають загально, як то виглядають кишени в штанах у осьмилітнього хлопця. По правді сказавши, нема такого предмету, котрий би не змістив ся в такій кишени, та й ледви чи єсть такий предмет, котрий би не сподобав ся такому мовчливому малому світоглядцеві. А треба ще й то знати, що панч Еразм, то сангвінік чистої крови, в уяві котрого кусень зломаного цвяха має велике значіне.

Але що ми при таких розслідах не могли зрозуміти значіня не одного предмету, то сям разом взяли ми до помочи таки самого властителя штанів. Моя жінка поклада собі ту одежину на коліна, а хлопець тимчасом дістав инші штани.

Перше, що моя жінка витягнула з кишени, то був кусень якогось шнурка. Можу також припускати jako річ загально звістну, що всі хлопці люблять шнурки особливо, і що всі предмети, які знаходять ся в кишени, бувають більше або менше замотані тим шнурком. По тім шнурку, як по нитці до клубка, доходимо до якоїсь добре вже заржавілої круглої бляшки, на котрій виписане слово: „патент“. То вже зараз дуже цінна річ. Я собі добре запам'ятав, що то значить.

— А ти знаєш, що то значить „патент“? — спитав я.

— Коли хтось красно убирає ся?

За тим шнурком ідемо дальше, і витягаємо якусь книжочку. То записник, котрий має також велику вартість для хлопця в такім віці. Розуміє ся, що в ній записує ся передовсім то, що день і ніч не сходить з гадки, як приміром, що 9 жовтня будуть у якогось ровесника зривати яблука, і що тогди треба до него прийти, або що 24 грудня буде святий вечер. В ній записано також, що дістало ся 10 сотиків, і що то єсть початок до призбираня капіталу; але того вже не записує ся, що ті гроші пішли на ласощі. А папір і олівець в тій книжочці то такі, що годі їм назначити якусь ціну. Але хлопець дивить ся на ню такими очима, як би то був найбільший его скарб.

— Звідки ти то маєш?

— То мені дарував Івась Чиж.

— А то за що?
— А — за то, що я з ним бавив ся.
— Дякогож він лиш з тобою бавив ся?
— А — дякогож, бо другі не хотіли з ним бавити ся.
— Чомуж не хотіли?
— Бо він став перший в класі.
— Ага; — а щож має отсе значити? — Я, бачите, отворив записник і причитав там якісь загадочні слова: „Кесе кесе кесе ля“.

— То по французки — пояснив він мені з гордостю ученого.

— По французки? — — — Аааааах — тепер вже мені стало ясно! То він мав нині першу лекцію французского языка! Учитель говорив, але не написав того, а Еразм собі записав: Que est ce que c'est que la? —

За помочю того шнурка добули ми кусень покриточки з завіскою від склянки до пива, а на ній була наліплена шевска смола.

— Ти свинко! — крикнула моя жінка, і стала кривити носом, оглядаючи свої пальці, замащені смолою. А хлопець видивив ся на ню так невинно здивований, мов би хотів спитати: Або що? Щож такого стало ся? Бо він, бачите, живе ще і дихає найчистішим, первістним пантеїзмом; із всего, що на землі, промавляє до него незвістний ще ему сотворитель, а найчистішу кіточку тулить він до свого щасливого серця і до біленької сорочки так само, як і того брися, що викачав ся в болоті. Він стоїть все ще на тім наивно-геніяль-

Новинки.

Львів дня 2 го жовтня 1901.

— **Відзначена.** Wiener Ztg. оголошує: Є. В. Цесар надав професорови університету в Кракові дрови Мих. Бобжинському титул тайного радника.

— **Іменована.** Є. В. Цесар іменував старшого інспектора скарбової сторожі І. кн. Йосифа Добію і скарбових радників Вільгельма Купена, Йосифа Косяка, Івана Турку, дра Михайла Кочеркевича, Альфонсія Райхена, Альфонсія Зоннененда і дра Івана Скварчинського старшими скарбовими радниками в окрузі галицької дирекції скарбу.

— **Відручне письмо Монарха до ген. Гальгого.** Дневник воєскових розпоряджень для крайової оборони оголошує отсе відручне письмо Є. В. Цесаря: „Любий генерале фельдцеймайстре! З нагоди торжества 50-літнього ювілею служби складаю Вам щирі желання. Ясний спосіб думаня, свідомість ціли діяльність, воєвця відвага, вірне передане ся і строгі розуміння обовязків, злучене з безкористною печаливостію про своїх підчинених, отсе прикмети, які в війні і підчас миру ціхують Ваше воєскове поведене, оправдують вповні привязане Ваших підчинених та оправдують їх довіре до вашого проводу, також і в поважній хвилі. Висказуючи Вам Моє вдоволене, памятаю про тільки разів зроблені Мені Вами услуги і горячо желаю, щоби я ще довго міг числити на вашу досвідчену воєскову діяльність. Відень, дня 29 вересня 1901. Франц Йосиф в. р.“

— **Є. Е. п. Намістник** гр. Лев Пінїнський повернув вчера з Грималова до Львова.

— **Впреосьв.** митрополит Шептицький приїхав в неділю вечером до Львова на елекцію пнотимців духовної семинарії, а в понеділок о 5-ій годині пополудни відвідав куплецу вілію на Вулиці „Альєнерівку“ і по 6-ій годині відїхав на дальшу канонічну візитацію скалатекого декатата. Впреосьвящений о. Шептицький поверне до Львова аж дня 2-го падоліста і по тридесім побуті у Львові виїде до Відня на зїад єпископів, а опісля поїде до Риму.

— **Важне для катихитів.** Вже виїшов з друку „Практичний провідник“ о. Е. Гузара, як має ся учити релігії в І. класі виглядно на І

і 2 степені науки в народних школах. Всі, що учать релігії, повинні купити собі тую книжку, котра продає ся по 1 короні в книгарні Шевченка і Ставропигійській а з пересилкою о 10 сотиків дорожше.

— **З Калуша** доносять, що там дня 24-го вересня відбуло ся посвящене нового будинку судового. По торжестві посвященя парохами обох обрядів, відбув ся в касині обід, на котрім буз прибувший на торжество президент єтаниславівського окружного суду п. Саганек, і всі начальники урядів калуських, припинані судовим перепоном.

— **Наука руского язика і письменства для дївчат,** що ходять до не-руских шкіл, відбуває ся що суботи від 3-ої години пополудни в домі при Стрілецькій площі ч. 6 в партері в школі виділовій ім. Т. Шевченка. Виділ „Руского товариства педагогічного“ звертає ся з укліною просьбою до патріотичних родителів і опікунів, щоби заохотили свої дїти ходити на сю науку, котрої хосенність повинна бути ясною кождому тимущому Русинови. Ся наука відбуває ся в трех курсах. На найвищим курсі учить Ви. професор рускої гімназії др. Іван Конач.

— **Движима азбука.** — се прилад до образового представленя початкової науки читаня і писаня. Видав п. Григорій Батї, ємеритований управитель 6-кл. народ. школи у Львові. Комплет обнимає 76 букв, писаних на картої, wraz із пуделком до перехованя і відповідною інструкцією та з приладом до уставленя букв. Ціна 8 корон; для учителів народних і книгарень 20% рабату. Замовляти можна в канцелярії Товариства „Просьвіта“ і в книгарні Ставропигійській (улиця Руска, ч. 3) у Львові. „Движима азбука“ повинна безумовно находитись в кождій народній школі.

— **З гімнаст. товариства „Сокол“ у Львові** пишуть нам: Ферії в „Сокол“ скінчили ся. Вправи членів розпочинають ся дня 1-го жовтня в днях як давнійше, т. є. ві вторник, четвер і суботу від 7—8 год. вечером. Наука боробництва відбуває ся в тих самих днях, що вправи, від год. 1/2—7. О год. 8-ій відбувають ся вправи довільні. Вправи учеників розпочали ся вже дня 15-го вересня, зашеувати ся ще можна до дня 15-го жовтня. Вписи так членів як і учеників відбувають ся щоденно від години 7—8 вечером в „Сокол“ ул. Підвале ч. 7.

— **Два пияки,** Швачек і Пельц наробили кілька днів тому назад великого переполоху в ці-

лім Бориславі. Узброївшись в довгі ножі пустились вечером улицями міста і кололи кождого, хто дши їм станув в дорозі. Один з тих пияків перевернув робітника Буртинського, а другий покалічив его тяжко в черево. В той сам спосіб покалічили они ще двоє кональників воску земного; одного з них що називав ся Гайм, зранили таки смертельно, а другого липи покалічили в ногу. Оба пияки шаліли в місті мов божевільні і аж на другий день удались їх арештувати.

— **За мало ангелів в небі,** або діло божевільної. В громаді Рекам на Угорщині живе пєсновна розуму жінка, вдовиця по якимсь Чікі. Є уважали доси за нешкідливу, котра нікому нічого злого не зробить. Тимчасом божевільна доустила ся страшиного злочину. Она звичайно сиділа на подї в якійсь пустій хатї поза селом. Отже кілька днів тому назад знайдено случайно на тім подї два трупи дїтїй, вже значно розгнилі, вкриті густо вінцями і цвїтами. Було то двоє дїтїй із села, котрі більше як тиждень тому деє були пропали і родичі їх надармо їх шукали. Божевільна привнала єя, що задушила дїти і додала, що зробила то для того, бо в небі вже за мало ангелів!

— **Працанє др. Бобжинського,** уступаючого віцепрезидента ради шкільної крайової, відбуло ся передвчера в будинку Намістництва. На се торжество явили ся члени ради шкільної крайової, інспектори округли і директори гімназій. Іменем ради шкільної крайової попрощав др. Бобжинського член ради о. др. Ленкевич, канонік римо-кат. капітули у Львові. По промові др. Ленкевича відчитано адресу, яку ухвалила рада шкільна крайова. Відтак промавляв по руски пос. Барвінський, підносячи заслуги д. Бобжинського на поли розвитку руских шкіл народних, гімназій і семинарій і висказав уступаючому президентови подяку і вдячність за его працю. На ті промови відповів др. Бобжинський сердечними словами, а звертаючи ся до посла Барвінського, заявив, що члени ради шкільної крайової не ділили ся ніколи на Поляків і Русинів, а мали лиш добро обох народів на оці, і спільно та згідно працювали в тім напрямі. Промавляло ще кількох бесідників, між иншими, іменем директорів учительських семинарій, п. Михаловський, і іменем товариства учителів шкіл висших, др. Вольф. Інспектори округли вручили дрови Бобжинському адресу.

нім становищи рівноправности всіх хемічних сполук, а райску невинність, котра ще не знає, що чисте а що брудне, не прогнала ще наша естетична вузкоглядність.

— **Щож ти зробиш з тим кусником** покришочки від склянки?

— О — як ще знайду покришочку, то зроблю собі покришочку до мого горнятка, з котрого пю молоко.

— От то раз гадка! Знаменита! Але скажиж мені, як ти знайдеш покришочку, чи потрафиш ти то зробити?

— Чому ні? Таже то дуже легко!

— То правда. Таже й я, коли ще був малим хлопцем, придивив ся роботі всіх ремісників. То все так було легко. Мене кортіло бути столярем, плюсарем, ковалем, шевцем, мулярем, капелюшником, малярем та Бог не знає чим. Коли моя уява, щось собі придумала, то оно було таки зараз готове і я тим бавив ся. Я гблював без гбля, клів без клію, малював без пензля, лютував без огню, підковував найдикші коні, а все лиш в гадці. А твори нашої уяви забавляють нас далеко милійше, як дійствні річи. Та й славою і могутістю та грїшми бавить ся чоловік в своїй уяві далеко красше як в дійствности.

— Отже бав ся хлопче своєю покришочкою.

Коли ми відтак видобули з кишені ще й гармонійку до граня устами, маленький термометр і оловяниного воєвця від кавалерії, побачили ми, що на піці улана висіла німецька монета вартости пять феників.

Я став здогадувати ся чогось страшного і всі нерви в мені аж задрожали.

— А тобі до чого тота монета? — спитав я.

— Я збираю такі монети — відповів він зовсім невинно.

— Сину мій — сказав я і поклав єму по батьківски руки на плече — не хочу казати, щоби ти, що збирають марки листові і білети трамваєві, не мали при тім ніякої гадки. Чоловік не повинен бути гордим: що ми знаємо о тім як живе н. пр. морска свинка або зелена жабка! Але того би не стерпів, щоби наслідник моєї крові був збирачем марок. Коли хочеш збирати красні річи — то добре! Коли хочеш збирати наукові річи: звірята, рослини — також добре! Але збиранє марок то противить ся всякій культурі, а тогди у мене на то видідичене. (Хлопчиско почервоїв ся).

Тимчасом моя жінка взяла ся до вибираня з другої кишені, повитягада всілякі скальки, гузики від штанів та й зміняту цинкову шапочку від фляшки з вина.

— А щож ти з тим зробиш?

— Я то продам!

— Продаш?

— Відлі Штайнман казав мені, що коли таких назбирати цілий фунт, то можна продати, а я гроші собі сховаю, а відтак буду старати ся, щоби ще більше собі призбирати, аж стану богачем.

— Ага — туди стежка в горох! Він очевидно наслухав ся тих „загально позиточних“ історій, в котрих заєдно розповідає ся, як то хтось, коли ще був шестилітнім хлопцем, збирав шильки, ховав кождий гуєячий пух, щоби опісля зробити собі подушку, і наконєць став страшно великим, дуже богатим і славним купцем. Я не міг ніколи позбутися того перекованя, що тоті історії видумали спекулянти, директори банків, виконателі завіщаня, поети, що пишуть дурниці, щоби тим способом збити других людей з дороги. Сину мій — коли ти єин твоїх родичів, то викинеш із себе ту „чужу каплю в своїй крові“,

тим я не журю ся. Наша родина не з тих, що збирають шильки.

— Ну, а коли вже станеш богачем, то що тогди?

— Тогди куплю собі корови і воли та й книжку до науки географії.

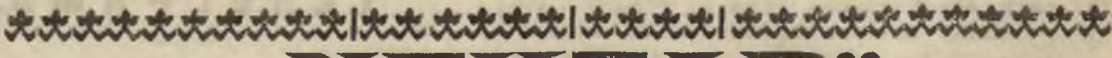
Так. Та й у мене був завжди такий конець. Я хотів завжди щось собі будувати, скороб став богатим. Ще нині виджу ті широкі мармурові сходи такі білі, що аж свїтять ся, а я стою на них на самій горі як би якийсь великий пан, щоби за хвильку зїйти по них в долину. Або лежу собі на постели і дивлю ся крізь високе вікно на білі хмари, як они сунуть ся так поволи, поволеньки по синім небі. Або знов мені здавало ся, що сиджу на кони на зводженім мості спершись рукою на ногу і споглядаю на долини і гори, на ліси і ріки. Майже хочєш мені вірити в якесь відродженє на сїм свїті, що ми появляємо ся на сїм свїті більше як раз. Можє то й від того тоті якісь тихі далекі загадочні згадки, котрих не уміємо собі пояснити. А я бою ся: може в мене був колись — може в 13 столїтї якийсь паніч, що мало що робив. Від того часу мене все щось ніби тягне до того, щоби дивити ся як сунуть ся хмари, та їздити верхом по шумячих долинах і так шукати розривки.

Коли тоті згадки мов би летом ластівки пересувають ся перед моїми очима, моя жінка нараз наробила страшного крику і схопилась з крісла. Мусіла, видко, знайти щось страшного, бо она з натури дуже відважна. Вирвала би свою дитину таки львови з зубів. Так і дійствно було. Вхопила пальцями звичайного жука і кинула від себе а він зачав тепер лазити поволи по підлозі.

— О, мій хрщ! — закричав Еразм. Комаха видобула ся з коробки від сїрни-

Заряд шкiлок
лiсних i огородових
дiвiрекого обшару Борiвна,
почта Бохня, поручає до
культур лiснi деревця, пар-
кові, кушi огородовi i рослини
на живi плоти, по найнижших
цiнах. — Каталоги оплатно.

Маючого один або 1½ сот-
нара чистого меду на
годiвлю пчiл, прошу о подане
цiни пiд адр.: Сим. Гнiцний,
дир. шк. в Устю єпископiкiм.
(„оповiщення приватнi“) до „Газети
Львiвської“, „Народної Часописки“,
i всiх мiських часописки приймiти
виключно ново створена „Агенция
дiєвнички i огородових“ в пасажу
Гавсмана ч. 9. Агенция ся при-
ймає також преумерату на всi
дiєвнички краєвi i заграничнi.

„НЕКТАР“

Головний склад у Відни, VI., Webgasse 28.

**Товариство для торговлі і складів чаю
Братів К. і Ц. Попов у Москві.**

Ц. і к. надворні доставці Австро-Угорщини. Доставці Двора царско-російського.
Надворні доставці кор. Вел. королів: Греції, Швеції і Норвегії, Бельгії і Румунії.

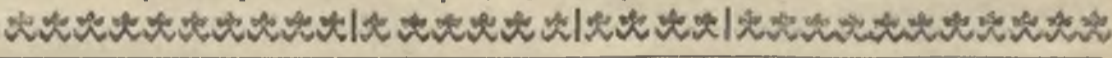
Золотий медаль в р. 1892. | **Grand prix** | Золотий медаль
Grand prix в р. 1900, | найвисша відзнака на виставі | найвисша відзнака на виставі
найвисша відзнака на загаль- | в Антверпії 1894 р. | найвисша відзнака на виставі
них виставах в Парижі, | | в Штокгольмі 1897 р.

Цінник.

Ціни в коронах за одну коробку російської ваги (1 фунт. рос. = 410 грам.)

Вага пачки в фунт. рос.	Nr. 0	1	2	3	3.4	4	5	6	7	8	Чай з Цейлону
¼	15.20	11.—	10.—	9.—	8.20	7.60	6.70	5.80	5.20	4.30	6.70
½	7.60	5.50	5.—	4.50	4.10	3.80	3.35	2.90	2.60	2.15	3.35
¾	3.80	2.75	2.55	2.25	2.05	1.90	1.70	1.45	1.30	1.10	1.70
1/8	—	—	—	—	1.05	— .95	— .85	— .75	— .65	— .55	— .85

При закупні за 20 корон, транспорт і опакowane безплатно.

Дуже красний образ комнатний

представляючий

„ПРИЧАСТЕ“

мальований артистом Єзерским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Ціна образа **6 корон** разом з поштовою пересилкою.

Набути можна у

Антоня Хойнацкого, Львів

ул. Руска ч. 3.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Пяте цiлком перероблене i побiльшене видане, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлених томах з шкiряними хребтами i рогами, обiймає: **100.000** статей, **17.500** сторiн тексту, **10.000** iлюстраций, карт i плянiв, **1000** таблиць i додаткiв, **158** iлюстраций хромолiтогр., **290** карт.

Крiм того два томи доновняючi i один том спису (Registerband).

Разом 20 томiв по зр. 6.

Поява нового видання того твору, одинокого в загальнiй лiтературi, єсть лiтератским явищем не малої ваги. Розiйшлось єго в 4-ох виданнях бiльше як пiвтора мiльярда примiрникiв i придбало собi заслужену славу, як найвеличавiйший сучасний твiр, як словар людського знання.

Той лексикон можна дiстати в комплетi, всi томи нараз на сплату **по 3 зр. мiсячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львiв, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЯ

найновiйший iнструмент сальоновий швайцарский, самограй, поти металевi без гачикiв в рiзких величинах. Продає **Соболевский** годинникар у Львовi, площа Марийска (готель французский).